

Електронне наукове фахове видання "Ефективна економіка" включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Наказ Міністерства освіти і науки України від 29.12.2014 № 1528)

**Ефективна
ЕКОНОМІКА**

Дніпропетровський державний
аграрно-економічний університет

№ 6, 2014 [Назад](#) [Головна](#)

УДК 338

*С. С. Семенко,
магістр, Державний університет телекомунікацій
І. В. Новикова,
к. е. н., доцент кафедри економіки Державного університету телекомунікацій*

ХАРАКТЕРИСТИКА МЕТОДІВ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ ГАЛУЗІ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙ

*S. S. Semenکو,
MA, State University of Telecommunications
I. V. Novikova,
PhD, Associate Professor, Department of Economics State University of Telecommunications*

DESCRIPTION METHODS ENTERPRISE MANAGEMENT TELECOMMUNICATIONS INDUSTRY

У статті проведено моніторинг методів управління підприємствами галузі телекомунікацій. Розглянуто можливості та перспективи розвитку важливої для країни галузі та окреслено основні проблеми даних підприємств.

In the article there is the monitoring management companies in the sector of telecommunications. The possibilities and prospects of development of an important industry for the country and the basic problems of these enterprises.

Ключові слова: *Галузь зв'язку, послуги стаціонарного зв'язку, IP – телефонія, підходи до управління телекомунікаційними мережами.*

Key words: *Communications, fixed line services, IP - telephony, approaches to the management of telecommunications networks.*

Постановка проблеми. Галузь зв'язку є однією з найважливіших складових господарського комплексу України, яка справляє суттєвий вплив на соціальний стан суспільства і відбиває рівень його економічного розвитку. Зв'язок являється найважливішим суспільним фактором, що робить істотний вплив на спосіб життя людей, виконуючи соціальне і виробниче навантаження, сприяючи розвитку бізнесу, освіти, науки і культури. Останнім часом у галузі зв'язку відбуваються значні зміни: галузь динамічно розвивається, з'являються все більше підприємств, що конкурують між собою.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Конкуренція відбувається не тільки серед найбільш перспективної підгалузі мобільного зв'язку, але і серед підприємств, що надають послуги стаціонарного зв'язку – місцевого та міжміського телефонного зв'язку. Обумовлений розвитком технологій розширюється спектр послуг зв'язку й область їхнього застосування.

Дослідженням даного питання займалися такі вчені як Г.Ф. Балькін, В. М. Гранатуров, В.М. Орлов, О. С. Редькін, В. К. Стеклов, Н. П. Резникова.

Мета дослідження. Завдання статті полягає в проведенні дослідження з визначення методів управління підприємствами галузі телекомунікацій.

Виклад основного матеріалу. В умовах глобалізації світової інформаційно-телекомунікаційної інфраструктури, насичення базових потреб у телекомунікаційних послугах і індивідуалізації потреб, прискореного розвитку технологій, скорочення строків переходу від розробки до широкомасштабної комерційної реалізації нововведень, зменшення життєвого циклу послуг і технологій на тлі посилення конкурентної боротьби посилюється значення стратегічного підходу до управління телекомунікаційними підприємствами.

Відповідно до концепції стратегічного управління зусилля операторів мають бути зосереджені на ключових, довготривалих факторах успіху, на виробі найбільш важливих для телекомунікаційного підприємства довготривалих орієнтирів у відповідності до еволюції технології і ринку телекомунікаційних послуг, змінам найбільш важливих для підприємств сфери телекомунікацій макроекономічних, політичних, технологічних і соціокультурних факторів, на тлі яких виконується повсякденна операторська діяльність підприємств і будуються його взаємовідносини із усіма учасниками ринку.

Авторами Балькіним Г.Ф. і Балькіним Ю.Г. визначено позитивні аспекти конкурентного розвитку телекомунікаційного ринку [1]: зниження тарифів на послуги (мобільний зв'язок, Інтернет); розширення номенклатури послуг, що надаються (IP – телефонія, IP – телебачення і ін.); стимулювання розвитку підприємств і використання нових технологій; створення для користувачів можливості вибору постачальника послуг; підвищення якості послуг; підвищення ефективності використання власних ресурсів (каналів, трактів і ін.).

В той же час, як відмічають автори [1], конкуренція може призвести до такого негативного наслідку, як нераціональне використання сукупних ресурсів, що в сфері телекомунікацій може призвести до багатомільярдних втрат за рахунок дублювання мереж, які належать різним операторам.

Відповідно до світових тенденцій у практику управління телекомунікаційними підприємствами внаслідок процесів лібералізації і формування конкурентного середовища на ринку телекомунікаційних послуг впроваджуються маркетингові принципи. Глобальним принципом функціонування сучасних телекомунікаційних підприємств є їх соціальна орієнтованість, тобто оптимізація діяльності в рамках різнобічних інтересів телекомунікаційного підприємства, споживачів і суспільства в цілому.

Декомпозиція цього принципу представляється такими принципами:

- орієнтація підприємства на споживача, тобто виробництво послуг - організація обслуговування, виходячи із потреб і інтересів споживача;
- націленість на перспективу - здійснення діяльності в рамках довготривалої стратегії виходячи із прогнозування ринкової кон'юнктури;
- гнучкість і адаптивність - можливість швидкого реагування підприємства до змін ринкової кон'юнктури;
- активний вплив на споживача в цілях формування попиту на нові телекомунікаційні послуги і технології;
- ефективність - підвищення ефекту від діяльності над витратами на її здійснення.

Важливим моментом для дослідження актуальності оцінки та забезпечення конкурентоспроможності сучасного підприємства сфери телекомунікацій є визначення методологічних підходів до оцінки та аналізу ринку телекомунікаційних послуг. Розв'язання цієї задачі знайшло відображення в роботах Д.І. Олійник, І.В. Петухової [2, 3].

Сьогодні є безліч реалізацій систем централізованого управління телекомунікаційними мережами, які будуються на концепціях міжнародних організацій: ITU, IBM, ATM форум, TMForum, основні принципи яких співпадають. Впроваджуються системи електронного документообігу, йде визначення та опрацювання

бізнес-процесів. Постійно розвиваються і впроваджуються системи управління з новими функціональними можливостями. Але незважаючи на це, залишається проблемою неповнота функціональності й інтеграції систем управління різних постачальників та операторів телекомунікацій, відсутність базової моделі управління мережами різних операторів телекомунікацій, відсутність однозначної термінології, єдиних стандартів стосовно управління.

Підходи операторів телекомунікацій до управління телекомунікаційними мережами можуть бути самими різними. У рекомендаціях МСЕ-Т — інформаційні моделі управління, у системах OSS/BSS (Operation Support System/Business Support System) реалізується об'єктно-орієнтовний підхід, в основі пропозицій на базі TM Forum — еталонна модель.

Однозначно визначити нові підходи до управління телекомунікаційними мережами досить складно, але загальна ідея ясна: потрібно створити таку систему управління, за якою управління операційними ризиками, персоналом, проектами і фінансами буде настільки ж ефективним, як і управління іншими функціями на підприємстві. Створення системи бізнес-процесів повинно визначити нові підходи до управління телекомунікаційними мережами.

Чинники, що стимулюють розвиток нових методів управління, досить різноманітні. Першими з них були потреби в покращенні контролю безпеки, забезпечення виконання нормативних вимог, формування звітів для вищестояючого керівництва і забезпечення зв'язком споживачів в звичайних умовах і в умовах надзвичайних ситуацій.

Нові підходи до управління телекомунікаційними мережами істотно розширяють занадто вузьке розуміння відповідальності операторів телекомунікацій. При цьому, необхідно застосувати досвід інших країн і привести системи управління операторів телекомунікацій у відповідність до стандартів і рекомендацій міжнародних організацій і вимог вітчизняних нормативних документів. Більшість спеціалістів визнає, що нові підходи повинні охоплювати управління захистом інформації при безперервності бізнес-процесів, забезпечення інформаційної безпеки управління телекомунікаційними мережами.

Управління телекомунікаційними мережами включає і забезпечення якості послуг, сприйманого споживачами, виконання вимог договорів та укладання угод про рівень обслуговування (SLA).

Нові методи управління в сфері телекомунікацій сьогодні більше концентруються на забезпеченні зовнішніх умов функціонування (інформаційна безпека, нормативні акти), а також на управлінні діяльністю підприємства. У результаті змін у технологіях управління і в телекомунікаційних мережах виникла потреба в серйозному перегляді методів функціонування систем управління. Основні бізнес-процеси, які спрямовані на розвиток підприємства у цілому, будувалися на основі автоматизованих систем і нових інструментах управління на всіх рівнях. Системи управління телекомунікаційними мережами, добре вирішуючи локальне завдання, не дозволяли проводити загальну політику в межах підприємства.

Тому одним із ключових моментів зміненого підходу став поетапний вихід за рамки автономних програм з управління телекомунікаційними мережами і перехід до єдиного комплексу засобів управління діяльністю підприємства. Розвиток системи управління забезпечує потенційну можливість створення єдиної автоматизованої системи управління, що, безумовно, принципово підвищить надійність телекомунікаційних мереж.

Впровадження рішень OSS (NGOSS) дозволить оптимізувати експлуатаційні витрати під час надання телекомунікаційних послуг.

Впровадження і використання в телекомунікаційних мережах операторів телекомунікацій нових підходів до управління цими мережами вимагає визначеного рівня знань про особливості систем управління та інтеграції даних систем з наявним мережним обладнанням, практичного впровадження системи інвентаризації, як основи управління, формалізації обліку мережних ресурсів, захист інформації, оперативне одержання інформації тощо.

Для світового телекомунікаційного ринку характерні процеси інтеграції та глобалізації, тому що в цілому світовий ринок стає все більш інтегрованим. А Україна, на жаль, часто не може налагодити роумінг у масштабах країни. Україна повинна мати стратегічних партнерів. Ці партнери повинні бути у Європі, Америці, Азії. Бажаним для України є входження до одного з глобальних об'єднань.

Проблемою розвитку телекомунікацій в Україні також є наявність близько 70% аналогових АТС від їхньої загальної кількості. На модернізацію вітчизняних комунікацій потрібно близько 19 млрд. дол. В Україні капітальні інвестиції в розвиток телекомунікацій складають лише 0,3% ВВП. Для порівняння, у Німеччині – 4,8%, у Франції – 3,1%.

Отже, як бачимо, стан галузі телекомунікацій України особливо не вражає, але оскільки, як було зазначено раніше, розвиток телекомунікацій має величезну роль у загальному економічному розвитку країни, то як урядовим, так і неурядовим організаціям необхідно вживати усіх можливих заходів щодо сприяння такому розвитку, зокрема, аби підвищити конкурентоспроможність України в цій галузі.

Пропозиції до розв'язання проблеми, взагалі-то, може бути багато, але ми розглянемо саме такі, які є прийнятними для тих умов, що склалися на українському ринку телекомунікацій. Це такі пропозиції:

1. Підвищити технологічний рівень галузі.
2. Усунути монополію на ринку.
3. Створити належне законодавче підґрунтя функціонування галузі.
4. Підвищити рівень телефонізації по всій території країни.
5. Створити сприятливий інвестиційний клімат для залучення іноземних інвестицій у галузь.
6. Виділяти належні кошти на наукові дослідження всередині галузі.

Для того, щоб галузь телекомунікацій України дійсно вийшла на належний рівень конкурентоспроможності, необхідно втілювати в життя усі вищезазначені пропозиції у комплексі. А як це буде відбуватися, залежить вже, насамперед, від політики держави, а також, від діяльності тих організацій, які мають безпосереднє відношення до галузі.

Щодо технологічного розвитку галузі, то, взагалі, можна запропонувати дві альтернативи розвитку. Перша: застосовувати більш дешеві, але й більш застарілі технології – виграти у кількості, програш в якості. Друга: брати більш дорогі, але й сучасніші технології. Значно виграємо у якості, але програємо у кількості. Необхідний розумний компроміс. Тут важливим є мистецтво регулюючого органу, його бачення і передбачення.

На жаль, до теперішнього часу в Україні не існує оптимальної нормативної бази, котра б регулювала відносини у сфері телекомунікацій та інформаційних технологій, а, як відомо, без належного законодавчого підґрунтя жодна галузь економіки не може ефективно функціонувати та розвиватися. Отже, основним завданням уряду на сьогодні є створення такої законодавчої бази, яка б сприяла розвитку галузі.

Висновки і перспективи подальших досліджень. У даній роботі було здійснено спробу дослідити реальний стан галузі телекомунікацій в Україні, позитивні та негативні фактори, що визначають розвиток українських телекомунікацій, проблеми такого розвитку, а також пропозиції та заходи, спрямовані на подолання проблем.

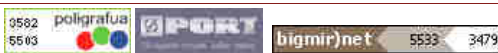
Як бачимо, з одного боку, в Україні у галузі телекомунікацій наявні усі передумови подальшого розвитку, а, з іншого боку, маємо низку проблем, які значно гальмують цей розвиток і не дозволяють Україні вийти на належний рівень конкурентоздатності у даній галузі. Тому, як вже зазначалося, дійсно необхідно по можливості вживати належних заходів щодо поступового розв'язання цих проблем.

Література:

1. Конкуренция в телекоммуникациях: некоторые особенности / Г.Ф. Балькин, Ю.Г. Балькин //Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні питання регулювання у сфері телекомунікацій та користування радіочастотним ресурсом» (2010 р.). [Електронний ресурс].-Режим доступу <http://www.nkrz.gov.ua/uk/1248435242/1275486030>. - Заголовок з екрану.
2. Олейник Д. І. Методологічні підходи до визначення та аналізу ринків телекомунікаційних послуг в Україні // Зв'язок.- 2007.- №5(73).- С. 2 - 6.
3. Петухова И. В. Прогнозирование емкости рынка отдельных групп операторов и услуг //Маркетинг в России и за рубежом.- 2001.- №5.- С. 7 - 12.

References:

1. Bal'kyn, G.F. and Bal'kyn, Y.H. (2010), "Competition in telecommunications: some features", Materialy Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii «Aktual'ni pyttannya rehuliuвання u sferi telekomunikatsij ta korystuvannya radiochastotnym resursom» [International scientific and practical conference "Current regulatory issues in telecommunications and radio frequency resource], available at: <http://www.nkrz.gov.ua/uk/1248435242/1275486030> (Accessed 7 May 2014).
2. Oleinik, D.I.(2007), "Methodological approaches to the definition and analysis of the telecommunication services market in Ukraine", Connect, vol.5 (73), pp. 2 - 6.
3. Petukhov, I.V. (2001), "Forecasting market capacity of certain groups of operators and services", Marketing in Russia and abroad, vol. 5, pp. 7 - 12.

ТОВ "ДКС Центр"